

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0357/2012

31.10.2012

RAPORT

Ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamine (vastavalt Euroopa Parlamendile esitatud nõukogu aastaaruandele ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kohta)
(12562/2011 – 2012/2138(INI))

Väliskomisjon

Raportöör: Arnaud Danjean

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
VÄHEMUSE ARVAMUS	22
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	23

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamise kohta (vastavalt Euroopa Parlamendile esitatud nõukogu aastaaruandele ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kohta)

(12562/2011 – 2012/2138(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu aastaaruannet Euroopa Parlamendile ühise välis- ja julgeolekupoliitika kohta ning eriti selle osa, mis käsitleb Euroopa ühist julgeoleku- ja kaitsepoliitikat (ÜJKP) (12562/2011 – C7-0000/2012),
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 23. juulil 2012. aastal nõukogule esitatud aruannet ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kohta,
- võttes arvesse nõukogu 23. juuli 2012. aasta järeldusi ÜJKP kohta,
- võttes arvesse nõukogu 1. detsembri 2011. aasta järeldusi ÜJKP kohta,
- võttes arvesse ELi kaitseministrite mitteametlikul kohtumisel 2010. aasta septembris käivitatud kaitsevõime algatust,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 3, 24 ja 36,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel 17. mail 2006. aastal sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta)¹ punkti 43,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu V jaotist ja Euroopa Liidu toimimise lepingut,
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja,
- võttes arvesse 12. detsembril 2003. aastal Euroopa Ülemkogu vastu võetud Euroopa julgeolekustrateegiat „Turvaline Euroopa paremas maailmas” ning selle rakendamise aruannet „Julgeoleku tagamine muutuv maailmas”, mille Euroopa Ülemkogu 11.–12. detsembril 2008. aastal heaks kiitis,
- võttes arvesse oma 10. märtsi 2010 resolutsiooni Euroopa julgeolekustrateegia ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamise kohta²,
- võttes arvesse oma 23. novembri 2010. aasta resolutsiooni tsiviil-sõjaväelise koostöö ja tsiviil-sõjaväeliste võimete arendamise kohta³,
- võttes arvesse oma 11. mai 2011. aasta resolutsiooni ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika

¹ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

² ELT C 349 E, 22.12.2010, lk 63.

³ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 7.

arengu kohta pärast Lissaboni lepingu jõustumist¹,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 14. detsembri 2011. aasta resolutsiooni finantskriisi mõju kohta ELi liikmesriikide kaitsektorile²,
 - võttes arvesse nõukogu 15. oktoobri 2012. aasta järeldusi olukorra kohta Malis,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 119 lõiget 1,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A7-0357/2012),
- A. arvestades olulisi muutusi, mis praegu toimuvad ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) ja ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika geostrateegilises kontekstis, eriti pööranguliste sündmuste tõttu Lähis-Idas ja Põhja-Aafrikas (revolutsioonid, konfliktid ja režiimivahetused Liibüas, Tuneesias, Egiptuses ja Süürias), piirkondlike või koguni ülemaailmsete ambitsioonidega uute tegijate esilekerkimise tõttu rahvusvahelisel areenil ning Ameerika Ühendriikide kaitsepoliitika prioriteetide ümberorienteerimise tõttu Aasiale ja Vaikse ookeani piirkonnale;
- B. arvestades samal ajal, et maailma julgeolekut ähvardavad üha suuremad ohud ja raskused ebakindluse tõttu seoses massihävitusrelvade (sealhulgas tuumarelvad) levikut ohtlikult soosivates programmides tegutsevate riikide ja riigiväliste osalejate (nagu terroriorganisatsioonid) hoiakuga, kohalike kriiside arengukäiguga ELi naabruses vääramatute piirkondlike tagajärgedega (nagu praegune Süüria konflikt), üleminekuprotsessi riskidega Araabia riikides ja nende julgeolekumõõtmega (Liibüa ja Siinai poolsaar), sündmuste käiguga Pakistani–Afganistani tsoonis, pidades silmas NATO relvajõudude väljaviimist, ning üha suurenevate terrorismiohtudega Aafrika piirkondades, eelkõige Sahelis, Aafrika Sarvel ja Nigeerias;
- C. arvestades, et kliimamuutusi peetakse üleüldiselt üheks peamiseks globaalset julgeolekut, rahu ja stabiilsust mõjutavaks ning mitmekordselt ohustavaks teguriks;
- D. arvestades, et Euroopa Liit peab nendele ohtudele ja raskustele reageerima, olles oma seisukohtades üksmeelne ja tagades niiviisi järjepidevuse, tegutsedes oma liikmesriikide vahelise solidaarsuse vaimus ning kasutades kõiki saadaval olevaid võimalusi ja vahendeid, et tagada kodanikele rahu ja turvalisus;
- E. arvestades, et ÜJKP, mis on ÜVJP lahutamatu osa, mille eesmärgid on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 21, annab liidule operatiivse tegutsemise võime, kasutades tsiviil- ja sõjaväelisi vahendeid;
- F. kinnitades, et ÜJKP peab edendama kindlalt rahu ja stabiilsust maailmas missioonide ja operatsioonide kaudu, mis kuuluvad igakülgseesse lähenemisviisi, mida Euroopa Liit rakendab riigi või piirkonna suhtes, ja seda ka mitmepoolse koostöö kaudu rahvusvahelistes – eelkõige ÜROs – ja piirkondlikes organisatsioonides ning koos nendega, kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirjaga;

¹ Vastuvõetud tekstid, P7-TA(2011)0228.

² Vastuvõetud tekstid, P7-TA(2011)0574.

- G. arvestades, et desarmeerimine ja relvade leviku tõkestamine on ÜJKP lahutamatu osa, mida tuleb kolmandate riikidega toimuvate poliitiliste dialoogide käigus rõhutada, ning et selle kohustuse on EL endale võtnud rahvusvaheliste konventsioonide ja lepingutega; arvestades, et selline kohustus on täielikult kooskõlas ÜJKP eesmärgiga suurendada tsiviil- ja sõjalist suutlikkust;
- H. tuletades meelde, et Lissaboni lepinguga tehti ÜJKP tugevdamiseks suuri uuendusi, aga arvestades, et neid ei ole veel kaugeltki ära kasutatud;
- I. arvestades, et Euroopa Liit on alates 2003. aastast käivitanud Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika, seejärel ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames 19 tsiviilmissiooni ja 7 militaaroperatsiooni, ning arvestades, et praegu on käimas 11 tsiviilmissiooni ja 3 militaaroperatsiooni;

ÜJKP STRATEEGILINE RAAMISTIK

Uus strateegiline raamistik

1. rõhutab, et Euroopa Liidul on eeldused olla globaalse poliitika tegija rahvusvahelisel areenil, et edendada rahvusvahelist rahu ja julgeolekut, kaitsta oma huve maailmas ja tagada oma kodanike julgeolek; usub, et Euroopa Liit peaks olema võimeline võtma vastutuse ähvardavate ohtude, kriiside ja rahvusvaheliste konfliktide eest, eelkõige oma naabruses; rõhutab sellega seoses, et EL peab oma poliitikapõhimõtetes olema järjepidevam ning nimetatud vastutuse võtmisel kiirem ja tõhusam;
2. rõhutab sellega seoses, et liidul on vaja kindlustada oma strateegilist sõltumatust tugeva ja tõhusa välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitika kaudu, mis võimaldab tal vajaduse korral tegutseda üksi; rõhutab, et see strateegiline sõltumatus jääb ilma usutava tsiviil- ja sõjalise võimsuseta vaid petlikuks; tuletab meelde, et strateegiline sõltumatus rajaneb olemasolevate liitude, eriti NATO austamisel ja tugeva Atlandi-ülese sideme hoidmisel, nagu on rõhutatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 42, ning tõelise mitmepoolsuse kui ELi rahvusvaheliste kriisiohjamisoperatsioonide juhtiva põhimõtte nõuetekohasel järgimisel ja tugevdamisel;
3. väljendab muret ELi ohustava strateegilise julgeoleku vähenemise pärast, mitte ainult kaitsekulutuste eelarve vähendamise suundumuse kaudu ülemaailmse ja Euroopa finants- ja majanduskriisi raames, vaid ka seetõttu, et kriisiohjevahendid ja võimed, eelkõige sõjalised, muudetakse suhteliselt ja järkjärgult tähtsusetuks; märgib, et liikmesriikide pühendumise puudumisel selles valdkonnas on negatiivne mõju;
4. usub, et liidul on julgeoleku tagajana liikmesriikide ja kodanike ees oluline roll; on veendunud, et liit peaks püüdma tugevdada enda ja oma naabruskonna julgeolekut, et vältida selle vastutuse delegeerimist teistele; nõuab tungival, et EL peab olema suuteline otstarbekal viisil osalema rahuvalveoperatsioonides üle kogu maailma;
5. märgib, et kuigi 2003. aastal koostatud ja 2008. aastal täiendatud Euroopa julgeolekustrateegia on oma argumentides ja väidetes endiselt põhjendatud, hakkab see tõelisest olukorrast maha jääma, sest nimetatud strateegilisest visioonist ei piisa enam selleks, et hoomata nüüdismaailma;

6. palub seega Euroopa Ülemkogu veel kord, et ta kutsuks kõrget esindajat/komisjoni asepresidenti üles koostama ELi julgeolekut ja kaitset käsitlevat valget raamatut, milles määratletakse täpselt ELi strateegilised huvid seoses muutuvate ohtudega, võttes arvesse liikmesriikide julgeolekualaseid võimeid, ELi institutsioonide suutlikkust toimida tõhusalt julgeoleku- ja kaitsepoliitikas ning ELi ja NATO vahelist partnerlust, eelkõige ELi suhetega, mis tal on naaberriikide ja NATOga, ning milles võetakse arvesse muutunud ohte ning suhete arengut meie liitlaste ja partneritega, aga ka tärkava turumajandusega riikidega;
7. rõhutab, kui oluline on selline strateegiline raamistik, millega juhitakse ELi välistegevust ning mille raames sõnastatakse julgeolekupoliitika selged prioriteedid;
8. märgib, et valge raamat peaks põhinema nii nendel põhimõtetel, mis võeti kasutusele 2003. aastal koostatud ja 2008. aastal täiendatud Euroopa julgeolekustrateegias, kui ka uutel, viimastel aastatel tekkinud julgeolekupõhimõtetel, nagu kaitsmise kohustus, inimeste julgeolek ja tõhus mitmepoolsus;
9. rõhutab, kui oluline on korraldada Euroopa Kaitseagentuuri abil ja koostöös NATOga tehniline ülevaade ELi riikide sõjalisest tugevusest ja suutmatusest; on arvamusel, et kõnealusel valgest raamatust saab Euroopa tulevase strateegilise lahenduse alus ning selles antakse suuniseid tsiviil- ja sõjalise võimsuse strateegilise planeerimise orienteerimiseks keskpikas ja pikas perspektiivis, mis on vaja ÜJKP raames välja arendada ja omandada;
10. kiidab heaks nõukogu 23. juuli 2012. aasta järeldused ÜJKP kohta ning Euroopa Ülemkogu teadaande 2013. aastal toimuva kohtumise kohta, kus käsitletakse kaitseküsimusi; kutsub liikmesriike ja Euroopa Ülemkogu eesistujat üles kaasama parlamenti Euroopa Ülemkogu kohtumise ettevalmistamisse;
11. väljendab heameelt kõrge esindaja/komisjoni asepresidendi aruande üle ÜVJP põhiaspektide ja põhiliste valikute kohta, mis on osaliselt pühendatud julgeoleku- ja kaitseküsimustele; rõhutab siiski, et on tungivalt vaja suuremaid ambitsioone ÜJKP arendamiseks; kutsub kõrge esindaja/komisjoni asepresidendi toetusega liikmesriike üles kasutama selle Lissaboni lepinguga ettenähtud vahendi täit potentsiaali olukorras, kus arvukad kriisid püsivad, kaasa arvatud Euroopa ukse ees, ja kus kokkuleppe muutmise Ameerika poolt on üha tuntavam;
12. väljendab heameelt panuse üle, mis anti Weimari algatusega, millega on ühinenud Hispaania ja Itaalia, et taas elavdada ÜJKP tegevuskava ja tegevust, mis pandi sellega käima kolmes väga olulises valdkonnas – institutsioonid, operatsioonid ja võimekus; kutsub üles neid riike võetud kohustusi edasi täitma, et kanda jätkuvalt edasi ambitsioonikat visiooni ÜJKPst, ning peab nende riikide toimimist eeskujuks, mida peaksid järgima kõik muud liikmesriigid;

ÜJKP igakülgse lähenemisviisi keskmes

13. väljendab heameelt nõukogu 23. juuli 2012. aasta järelduste üle ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kohta ning teate üle, et Euroopa Komisjon ja kõrge esindaja esitavad ühisteatise igakülgse lähenemisviisi kohta; tuletab nii komisjonile kui ka kõrgele

esindajale meelde, et nad kaasaksid sellesse ka parlamendi;

14. rõhutab, et Euroopa Liidu jõud võrreldes teiste organisatsioonidega seisneb selle ainulaadses potentsiaalis mobiliseerida kõiki poliitilisi, majanduslikke, arengualaseid ja humanitaarvahendeid oma kriisiohje tsiviil- ja sõjaliste missioonide ja operatsioonide toeks üheainsa poliitilise organi ehk kõrge esindaja egiidi all ning et see igakülgne lähenemisviis annab talle ainulaadse ja väärtusliku paindlikkuse ja tõhususe;
15. on siiski arvamusel, et igakülgse lähenemisviisi rakendamisega tuleb tagada, et liit lahendab konkreetseid ohtusid asjakohaste tsiviil- ja/või sõjaväeliste vahenditega; nõuab tungivalt, et igakülgne lähenemisviis peaks toetuma ÜJKP-le sama palju, kui see toetub muudele välistegevuse mehhanismidele;
16. rõhutab, et ÜJKP on nende operatsioonide läbi ELi peamine kriisiohjevahend, andes liidu tegevusele poliitilise usaldusväarsuse ja nähtavuse, võimaldades samas ka poliitilist kontrolli;

Lissaboni lepingu rakendamine

17. tuletab meelde, et Lissaboni lepinguga tehti ÜJKPsse olulisi uuendusi, mille ellurakendamist ikka veel oodatakse; peab sellega seoses kahetsusväärseks asjaolu, et kõrge esindaja ei ole võtnud arvesse parlamendi varasemaid resolutsioone, kus nõutakse aktiivsemat ja järjepidevamat edasiminekut Lissaboni lepingu uute vahendite rakendamisel;
 - nõukogu võib usaldada riikiderühmale missiooni, et säilitada liidu väärtusi ja teenida liidu huve;
 - pidev struktuurne koostöö liikmesriikide jaoks, kes täidavad sõjalise võimsuse kõrgemaid kriteeriume ning on võtnud siduvamaid kohustusi kõige raskemate missioonide täitmiseks;
 - lepinguga lisati aluslepingusse vastastikuse kaitse klausel ning solidaarsusklausel;
 - Euroopa Kaitseagentuurile usaldatakse tähtsaid ülesandeid liikmesriikide sõjalise võimekuse arendamiseks, sealhulgas kaitsesektori tööstusliku ja tehnoloogilise baasi tugevdamiseks, Euroopa võimete- ja relvastuspoliitika väljatöötamiseks ning alalise struktureeritud koostöö rakendamiseks;
 - tuleb asutada käivitusfond selliste missioonide ettevalmistuseks, mille kulused ei kanta liidu eelarvest;
18. palub kõrgel esindajal/komisjoni asepresidendil tungivalt anda vajalik tuge Lissaboni lepingu potentsiaalide arendamiseks, nii et Euroopa Liidu käsituses oleks igakülgse lähenemisviisi raames rahvusvahelisel areenil laiem valik tegutsemisvõimalusi, olgu see siis tema „pehme jõu“ kaudu või, kui vaja, jõulisemate meetmete kaudu, ja alati kooskõlas ÜRO põhikirjaga;
19. kutsub liikmesriike töötama aktiivselt koos komisjoni asepresidendi ning kõrge esindaja ja nõukoguga, et võtta Lissaboni lepingu ÜJKP-d käsitlevad sätted oma riigikaitsestrateegiasse;

20. väljendab heameelt selle üle, et missioone, mida saab ÜJKP raames korraldada, pikendatakse võrreldes endiste nn Petersbergi missioonidega, nagu need on märgitud Euroopa Liidu lepingu artiklis 43; märgib siiski, et alates Euroopa välisteenistuse asutamisest tehtud otsused seda ambitsiooni ei kajasta;

TSIVIIL- JA SÕJALISED OPERATSIOONID

21. rõhutab, et seni on ÜJKP kriisiohjet, rahuvalvet ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamist edendanud; rõhutab, et ÜJKPga peab saama nüüd sekkuda igasugustesse kriisidesse, sealhulgas väga tugevatesse konfliktidesse liidu naabruses, ning olema piisavalt julge, et avaldada tegevuskohas tõelist mõju;

22. märgib, et praegu on käimas 14 operatsiooni, millest 11 on tsiviiloperatsioonid ja 3 on sõjalised operatsioonid; väljendab heameelt selle üle, et 2012. aasta suvel käivitati kolm uut tsiviiloperatsiooni Aafrika Sarvel (EUCAP Nestor), Nigeris (EUCAP Sahel Niger) ja Lõuna-Sudaanis (EUAVSEC South Sudan), ning planeeritakse tsiviilmissiooni piirikontrolli tugitegevuseks Liibüas; on seisukohal, et need missioonid on esimene märk ÜJKP tegevuskava taaselavdamisest; rõhutab, et oluline on parandada missioonidest ja operatsioonidest õppimise raamistikku;

23. peab siiski kahetsusväärseks asjaolu, et EL ei kasuta täielikult ära ÜJKP sõjalisi vahendeid, kuigi mõnedesse kriisidesse, sealhulgas Liibüa ja Mali omasse, oleks olnud õigus ÜJKPga sekkuda; rõhutab vajadust kaaluda abi andmist araabia kevades osalenud riikidele julgeolekusektori reformimiseks, eriti Põhja-Aafrika ja Saheli piirkonnas olevatele riikidele; julgustab sellega seoses tulevaste sõjaliste operatsioonide planeerimisel võimalusi põhjalikumalt uurima ning samal ajal nõuab käimasolevate missioonide uuesti hindamist;

24. kutsub liikmesriike üles toetama oma sõnu tegudega ja kasutama olemasolevaid vahendeid, protokolle ja kokkuleppeid selleks, et anda ÜJKP käsutusse oma võimed, näiteks lahingugruppide või ühendsihtjõudude kujul;

Lääne-Balkan

25. tuletab meelde ja toetab Euroopa Liidu Lääne-Balkani riikides võetud kohustuste poliitilist, strateegilist ja sümboolset tähtsust, mis on aidanud kaasa rahu ja stabiilsuse tagamisele piirkonnas; rõhutab siiski, et kõnealuses piirkonnas on endiselt palju probleeme, mis on liidu usaldusväärse proovikivi; kutsub kõrget esindajat ja nõukogu üles hindama uuesti ELi julgeolekupanust Lääne-Balkani, pöörates erilist tähelepanu õigusriigi põhimõttele, vähemuste kaitsele ning võitlusele organiseeritud kuritegevuse ja korruptsiooni vastu;

26. väljendab heameelt tulemuste üle, mis saadi Bosnia ja Hertsegoviinas Euroopa Liidu esimesel tsiviil-politseimissioonil, mis lõppes 30. juunil 2012 ja võimaldas paralleelselt operatsiooniga EUFOR Althea aidata kaasa selle riigi põhiseaduslike organite vahelisele dialoogile ning õigusriigi kindlustamisele;

27. märgib, et 2004. aastal Bosnia ja Hertsegoviinas käivitatud operatsiooni EUFOR Althea tööjõudu on pidevalt vähendatud; toetab seepärast missiooni lõpetamist ning uut liiki ELi

abi andmist Bosnia ja Hertsegoviina võimekuse tugevdamisele ja relvajõudude väljaõppele;

28. toetab ELi õigusriigi rajamise missiooni EULEX Kosovo, mis tegutseb keerulises poliitilises keskkonnas, ning kiidab heaks mandaadi pikendamise kaheks aastaks kuni 14. juunini 2014;
29. rõhutab selle positiivset rolli Kosovo aitamisel organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemisel ning õigusriigi ülesehitamisel ja igasugusest poliitilisest sekkumisest vaba kohtu-, politsei- ja tollisüsteemi kehtestamisel kooskõlas parimate rahvusvaheliste ja Euroopa tavade ja normidega; võtab teadmiseks missiooni ümberkorraldamise ja koosseisu vähendamise, pidades seda selgeks märgiks seni saavutatud edust;
30. rõhutab siiski, et veel on vaja teha suuri jõupingutusi selleks, et EULEX viiks talle usaldatud missioonid täielikult lõpule ja võidaks elanikkonna, eelkõige Kosovo serblaste kogukonna täieliku usalduse; kutsub missiooni üles suurendama tegevust Kosovo põhjaosas ning tegelema põhjalikumalt kõrgel tasemel aset leidnud korrupsioonijuhtumite uurimise ja nende kohtu ette toomisega;
31. kutsub missiooni EULEX erirakkerühma üles uurima ülimalt hoolt ja rangusega küsitavusi, mis tõstatati Euroopa Nõukogu aruandes elundikaubanduse süüdistuste tõlevastavuse kohta; kutsub EULEXi üles rakendama koos asjaomaste riikidega tunnistajakaitseprogrammi (sealhulgas näiteks tunnistajate ümberpaigutamine), mis võimaldab tuvastada asjaolusid ranges kohtumenetluses;
32. märgib, et Kosovo rahuvalvejõudude (KFOR) kohalolek on endiselt hädavajalik selleks, et tagada julgeolek Kosovos, ning NATO sõjalise missiooni ja ELi tsiviilmissiooni omavahel ühendamine tekitab jätkuvalt palju küsimusi selle mõjususe ja jätkusuutlikkuse kohta; kutsub seega kõrget esindajat/komisjoni asepresidenti üles andma regulaarselt aru, kuidas kulgeb missioon EULEX, mille mandaadi pikendamine 2014. aasta 14. juunini on tervitatav, ning andma samuti aru saadud tulemustest ja seostest NATO sõjalise mehhanismiga;

Aafrika Sarv

33. väljendab heameelt Euroopa Liidu uue strateegia üle Aafrika Sarve jaoks, milles rakendatakse igakülgset lähenemisviisi piraatluse ja selle põhjuste vastu võitlemiseks, ning liidu käimapaneva jõu rolli üle julgeolekuküsimustes selles piirkonnas, mis tugedab ELi nähtavust ja usutavust kriisiohjes; peab kiiduväärseks ELi operatsioonide keskuse tegevuse alustamist 2012. aasta mais, et toetada ÜJKP missioone Aafrika Sarvel;
34. märgib, et praegu on selle piirkonna heaks käima pandud kolm operatsiooni (EUNAVFOR Atalanta, EUTM Somalia ja EUCAP Nestor), ning rõhutab vajadust jätkata Euroopa kohustusevõtu koordineerimist rahvusvahelise üldsuse ja eelkõige Aafrika Liidu jõupingutustega, et taastada demokraatliku riigi funktsioneerimine Somaalias; on seisukohal, et ELi operatsioonide keskus hõlbustaks Aafrika Sarve strateegia tulemuslikumat koordineerimist;
35. soovib Somaalia poliitilise ja julgeolekuolukorra kujunemist arvesse võttes, et

liikmesriigid ning komisjoni asepresident ja kõrge esindaja uuriksid Somaalia seaduslike võimude, Aafrika Liidu, Valitsustevahelise Arenguameti (IGAD) ja Ameerika Ühendriikidega konsulteerides võimalust käivitada julgeolekusektori reformimise protsess;

36. väljendab heameelt missiooni EUCAP Nestor käivitamise üle Djibouti, Keenia ja Seišellide merenduslaste võimete tugevdamiseks ja õigusriigi toetamiseks Somaalias (Puntlandis ja Somalilandis kõigepealt) aruandekohustuslike politsei jõudude ning kohtusüsteemi väljaarendamise kaudu, järgides täielikult õigusriigi ja läbipaistvuse põhimõtet ning inimõigusi, ning nõuab tungivalt, et Tansaania kiidaks heaks kõnealuse missiooni;
37. nõuab, et missioon EUCAP Nestor oleks kooskõlas teiste meresõidu julgeoleku algatustega, nagu MARSIC ja MASE, mida rahastatakse vastavalt stabiliseerimisvahendist ja Euroopa Arengufondist; soovib laiendada missiooni EUCAP Nestor teistele riikidele kohe, kui tingimused selleks on täidetud;
38. avaldab austust operatsiooni EUNAVFOR Atalanta väga olulisele panusele piraatlusevastasesse võitluses Adeni lahes ja India ookeani lääneosas ning selle humanitaarpanusele mereohutuse tagamisel, kui kaitses Maailma Toiduprogrammi laevu ja teisi ohustatud aluseid, ning kiidab heaks selle mandaadi pikendamise 2014. aasta detsembrini; kiidab samuti heaks selle missiooni kohaldamisala laiendamise rannikupiirvööndile ning Somaalia territoriaal- ja siseveetele; kutsub liikmesriike üles varustama seda operatsiooni piisavate vahenditega – laevastiku ja õhujõududega – ning ergutab kaubalaevu rakendama jätkuvalt parimaid meresõidutavasid, et piirata rünnakuohtu; väljendab heameelt Madalmaade panuse üle Atalanta operatsiooni kaitsemeeskonna üle laeva pardal, et tagada humanitaarabisaadetiste julgeolek, ning ergutab teisi liikmesriike andma samalaadset panust;
39. kinnitab, et piraatlus on samastatav organiseeritud kuritegevusega ning kaubandusvabaduse ja peamise meresõidutee kaitse seisukohast on oluline kaotada sellest tegevusest majandusliku kasu saamise võimalus ja tegelda piraatluse algpõhjustega, võttes pikemas perspektiivis kohustuse toetada head valitsemistava ja elanike toimetulekut võimaldavaid seaduslike majandustegevuse võimalusi; kutsub komisjoni ja nõukogu üles võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada selle tegevusest tulenevate rahavoogude jälgitavus ja hõlbustada teabevahetust EUNAVFOR Atalanta ja Europoli vahel;
40. tõstab esile positiivset rolli, mis on missioonil EUTM Somalia tihedas koostöös Uganda, Aafrika Liidu ja Ameerika Ühendriikidega, andmaks väljaõpet enam kui 3000 Somaalia noorsõdurile, kellest umbes 2500 on juba võetud Somaalia julgeolekujõududesse, mis samas tugevdab õigusriiki; usub seega, et missioon on aidanud märkimisväärselt kaasa olukorra parandamisele Mogadishus ja selle ümbruses, tugevdades Somaalia julgeolekujõude ja AMISOMi; nõuab tungivalt, et missiooni jõupingutused oleksid keskendunud aruandluskohustuslike ja läbipaistvate käsu- ja kontrollstruktuuride loomisele, mis võimaldaks maksta korrapäraselt palku ning tagada väljaõppe saanud sõdurite hulgas deserteerinute arvu vähenemise;
41. kiidab heaks missiooni EUTM Somalia mandaadi pikendamise 2012. aasta detsembrini ja rõhuasetusega juhtimisstruktuuridel, erivõimete ja enesekoolituse võimete arendamisel,

eesmärgiga anda kohalikele asjaosalistele ELi koolituslaseid teadmisi; märgib, et Euroopa Liit peab jätkama oma koolituslaseid tööd pärast 2012. aastat, ja kutsub seda silmas pidades Euroopa välisteenistust üles uurima siis, kui julgeolekuolukord Somaalia seda võimaldab, võimalust viia see koolitus täielikult või osaliselt üle Somaalia osadesse, mis on ametivõimude kontrolli all, et parandada julgeolekualast olukorda; soovib võimaldada missioonile EUTM Somalia suuremat kaasatust sõjalise väljaõppe saanud personali värbamise ja integreerimise protsessi;

42. rõhutab, et operatsiooni EUTM mudelit, mis pakub ELile suhteliselt tagasihoidliku rahalise, materiaalse ja inimressursi investearingu eest tähtsat piirkondlikku rolli Ida-Aafrikas, võiks kasutada ka teistes piirkondades, eelkõige Sahelis;

Sahel

43. väljendab ülimalt murelikkust seoses ebastabiilse piirkonna väljakujunemisega Sahelis, mida iseloomustab kuritegevuse, eelkõige uimasti-, relva- ja inimkaubandus, ja radikaalsete terroristühmituste relvastatud operatsioonide vastastikune lähenemine, mis seab ohtu piirkonna riikide territoriaalse puutumatus ja mille tegevuse tagajärjel võidakse kehtestada osal Mali territooriumist kestvalt õigusetuse tsoon, mis võib laieneda ka naaberriikidele, mistõttu suureneb oht sealsetele Euroopa huvidele ja Euroopa kodanikele, kes on juba sattunud mõrva ja inimröövi ohvriteks; toonitab, et Malis tuleb toetada stabiilset valitsust, ennetamaks riigi kokkuvarisemist ja ulatuslikku ülekanduvat mõju, mida see võiks avaldada kuritegevuse ja konfliktide levikule;
44. rõhutab, et selline olukord kujutab julgeolekuohtu kogu Euroopa territooriumile; kutsub sellega seoses kõrget esindajat/komisjoni asepresidenti ja nõukogu üles rakendama kiiresti ja terviklikult 2011. aasta märtsis vastu võetud ELi Saheli strateegia ja tegema asjakohaseid jõupingutusi julgeolekualal, võttes vajadusel kasutusele ÜJKP missioonid, et aidata piirkonna riikidel tugevdada oma võimekust võitluses piiriülese organiseeritud kuritegevuse ja terroristlike rühmituste vastu;
45. väljendab heameelt missiooni EUCAP SAHEL Niger käivitamise üle eesmärgiga aidata Nigeril nende julgeolekuülesannetega toime tulla; märgib, et see missioon kuulub täielikult Saheli üldstrateegiasse, kuid peab nimelt kahetsusväärseks asjaolu, et see on ainult ühe riigi jaoks, kuigi ka teistes piirkonna riikides, konkreetselt Malis, on kiireloomulisi ja tähtsaid vajadusi oma võimekuse tugevdamiseks ja oma territoriaalset puutumatus ähvardavatele ohtudele reageerimiseks;
46. väljendab heameelt nõukogu 15. oktoobri 2012. aasta järelduste üle olukorra kohta Malis, milles nõutakse viivitamatult võimaliku ÜJKP sõjalise operatsiooni kavandamise jätkamist, töötades eelkõige välja kriisijuhtimispõhimõtte, mis on seotud Mali kaitsejõudude ümberkujundamise ja väljaõppega;
47. kutsub üles jätkama sellise operatsiooni kavandamist, mille eesmärk on toetada seoses Lääne-Aafrika Riikide Majandusühendusega (ECOWAS) Mali relvajõudude ümberstruktureerimist, et parandada Mali julgeolekujõudude tõhusust ja võimaldada sellel riigil saada kontroll oma territooriumi üle;

Liibüa

48. tunneb heameelt Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide poolt varem Liibüas ja naaberriikides ÜRO organisatsioonide toetuseks läbi viidud humanitaarabi ja kodanikukaitse alaste meetmete üle; usub siiski, et Liibüa kriis oleks võinud olla ELi jaoks võimalus näidata oma võimet tegutseda põhjalikumalt, vajadusel ka sõjaliselt, järgides täielikult ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone, suurema kriisi olukorras, mis areneb liidu vahetus naabruses ja mõjutab otseselt liidu ümbruse stabiilsust; avaldab kahetsust, et liit on liikmesriikide ühise poliitilise tahte puudumise ja ideoloogilise otsustamatuse tõttu oma võimet rakendada tõrjutud kõrvalseisja rolli; märgib teatavate ÜRO Julgeolekunõukogu liikmete vastumeelsust ELile loa andmisel, et see saaks alustada sõjalist humanitaaroperatsiooni Liibüas;
49. kutsub kõrget esindajat/komisjoni asepresidenti üles Liibüa kriisist õppust võtma nii otsustusprotsessist ELis kui ka NATO sõjalise sekkumise kohta võimekuse seisukohast, aga ka ja eelkõige liikmesriikidevahelise poliitilise ühtsuse ja solidaarsuse ning Euroopa Liidu ja tema ÜJKP ning NATO vahelise suhte seisukohast;
50. usub, et ELil on tähtis osa institutsioonilise ülemineku protsessis Liibüas, eelkõige revolutsiooniliste brigaadide koosseisuliste liikmete demobiliseerimise ja integreerimise valdkondades, relvajõudude ümberkujundamises ning maismaa- ja merepiiride kontrolli abistamises; peab kahetsusväärseks, et ELi panus julgeolekusektorisse on visa teoks saama ning selle panuse ideelise teostuse ja ellurakendamise raskused jätavad tee vabaks juhusest sõltuva nähtavuse ja ühtsusega kahepoolsetele algatustele; toetab tööde kiirendamist piirikontrolli tugitegevuse tsiviilmissiooni kavandamiseks;

Lõuna-Sudaan

51. võtab teadmiseks missiooni EUAVSEC South Sudan käivitamise eesmärgiga tugevdada Juba lennujaama julgeolekut; avaldab siiski kahtlust, kas ÜJKP missiooni kasutamine selle lennujaama julgestuse tagamiseks on põhjendatud, arvestades, et sellise missiooni oleks võinud komisjon teha oma stabiliseerimisvahendi kaudu;

Kongo Demokraatlik Vabariik

52. rõhutab Kongo Demokraatliku Vabariigi tähtsust rahu ja stabiilsuse jaoks Aafrikas ning toetab ÜRO stabiliseerimissiooni Kongo Demokraatlikus vabariigis (MONUSCO) tegevust tsiviilelanikkonna kaitsmiseks riigi idaosas;
53. väljendab heameelt Euroopa Liidu jõupingutuste üle liidu kahes missioonis: EUSEC RD Congo ja EUPOL RD Congo õigusriigi kindlustamiseks selles riigis; märgib siiski, et need kaks missiooni on liiga väikese ulatusega võrreldes nende vastavate ülesannete ulatusega ning reaalsete tulemuste saavutamiseks on vaja Kongo ametivõimude aktiivset koostööd;

Afganistan

54. väljendab heameelt EUPOL Afganistani missiooni üle, mille eesmärk on asutada tsiviilpolitsei ja kohtusüsteem, mis võimaldab Afganistani elanikel võtta esmane vastutus nende ülesannete eest Afganistani riigi ümberehitamise perspektiivis; rõhutab, et see missioon, mis peab vältama 31. maini 2013 ja mida võib pikendada 31. detsembrini 2014, on osa rahvusvahelise üldsuse igakülgsest tööst, võimaldamaks afgaanidel oma saatus

endi kätte võtta, kui NATO vägede väljaviimine on lõpule viidud 2014. aastal; kutsub kõrget esindajat/komisjoni asepresidenti ja nõukogu üles arutama põhjalikult ja ühiselt koos Euroopa Parlamendiga liidu üldise mehhanismi edasist arengut ja konkreetsemalt missiooni EUPOL seoses olukorraga Afganistanis pärast 2014. aastat;

Palestiina territooriumid

55. on seisukohal, et Palestiina tsiviilpolitsei moodustamise missioon EUPOL COPPS, mille eesmärk on aidata Palestiina omavalitsusel tugevdada tulevase Palestiina riigi institutsioone korralduse ja karistusõiguse valdkonnas Palestiina juhtimisel ning kooskõlas parimate rahvusvaheliste standarditega, on kordaminek; märgib, et see missioon kuulub töö hulka, mida Euroopa Liit teeb Iisraeli kõrval rahus elava Palestiina riigi loomise heaks;
56. taunib asjaolu, et missiooni EUBAM Rafah operatsioonid peatati hetkest, kui Hamas võttis Gaza tsooni oma kontrolli alla, ja taunib selle tööjõu vähendamist, rõhutades siiski, et selle säilitamine piirkonnas annab tõendust Euroopa Liidu tahtest anda oma panus kõikidesse meetmetesse, mis võimaldaksid hõlbustada dialoogi iisraellaste ja palestiinlaste vahel; avaldab kahetsust, et Iisraeli valitsus ei lubanud EUPOL COPPSi missioonijuhil asuda samal ajal missiooni EUBAM Rafah juhi ülesannetesse ja selle missiooni peakorter asub Tel Avivis, mitte Ida-Jeruusalemmas;

Gruusia

57. rõhutab vaatlusmissiooni EUMM Georgia positiivset rolli, eelkõige pooltevahelise dialoogi ja usalduse taastamise meetmete toetamisel, ent avaldab kahetsust, et sellel missioonil ei ole ikka veel lubatud asuda tegutsema Abhaasia ja Lõuna-Osseetia okupeeritud territooriumidel, kus Venemaa on tunnistanud okupatsioonivõimudeks Euroopa Parlamendi, NATO, Euroopa Nõukogu ja mõnede liikmesriikide poolt;

Iraak

58. märgib, et missioon EUJUST LEX-Iraq, mille mandaati pikendati 31. detsembrini 2013, oli ELi esimene integreeritud nn õigusriigimissioon, mille eesmärk on aidata kaasa Iraagis õigusriigil põhineva professionaalse karistusõigussüsteemi loomisele; märgib siiski, et Iraak ei ole veel kaugeltki stabiilne, nagu näitavad regulaarsed rünnakud, mille ohvriks on riik, ning seal on ülimalt ebakindlate piirkondlike olude tõttu raskendatud olukord;

Kogemustel põhinev tagasiside

59. märgib, kui tähtis on ÜJKP raames läbiviidud missioonide ja operatsioonide kogemustel põhinev tagasiside, ning väljendab heameelt kriisiohjamise ja planeerimise direktoraadi ja Euroopa Liidu sõjalise staabi (ELSS) poolt sellel alal tehtud töö üle; palub kõrgel esindajal/komisjoni asepresidendil esitada Euroopa Parlamendile regulaarselt aruandeid selle töö tulemuste kohta;
60. on arvamusel, et tsiviilmissioonidel ja -operatsioonidel saadud kogemused on eriti olulised; juhib tähelepanu asjaolule, et EL on selles valdkonnas võtnud ette ulatusliku töö, mis on andnud imetlusväärseid tulemusi; usub, et ELi tsiviiloperatsioonide lisandväärtust

tuleks võtta arvesse, kui kaalutakse meie rahvusvahelise kriisihalduse alaste partnerite ja liitlastega tehtava töö koordineerimist;

OPERATSIOONIDE LÄBIVIIMISE VÕIMEKUS JA STRUKTUURID

61. märgib, et liidu sõjalistes operatsioonides esineb veel liiga sageli vägede moodustamise probleeme ja usaldusväärsete võimete puudumisel on mängus ÜJKP usaldusväärsus; kutsub seega liikmesriike üles jääma mobiliseeritud seisuga, et varustada operatsioone kvaliteetse personaliga ja seadmestikuga;
62. märgib, et kriisi kriisijuhtimisstruktuurides Euroopa välis teenistuses ei ole endiselt piisavalt töötajaid, nii tsiviil- kui ka sõjalise poole peal, mis segab nende reageerimisvõimet ja põhjustab ÜJKP teatavat marginaliseerumist; kutsub kõrget esindajat/komisjoni asepresidenti üles seda olukorda esimesel võimalusel parandama; rõhutab, et kõrge esindaja/komisjoni asepresidenti ja ÜJKP kriisijuhtimisstruktuuride vahel peab olema otsene side;

Tsiviiltöötajad ja -võimed

63. rõhutab liikmesriikide raskusi ÜJKP raames korraldatud tsiviilmissioonide asjakohase väljaõppega ja piisaval arvul töötajatega komplekteerimisel; kutsub komisjoni ja Euroopa välis teenistust üles uurima viise, kuidas aidata liikmesriike seoses ÜJKP tsiviilmissioonidele saadetavate politseiametnike, kohtunike ja avaliku halduse valdkonna spetsialiseeritud töötajate üha suureneva arvuga;
64. võtab teadmiseks operatsiooni Headline Goal civil 2010 pikendamise pärast seda kuupäeva ja väljendab heameelt mitmeaastase tsiviilvõimete arendamise programmi vastuvõtmise üle; kutsub liikmesriike ja eelkõige asjaomaseid ministeeriume üles mobiliseeruma selle operatsiooni elluviimiseks;
65. toonitab vajadust töötada välja tsiviilpeaesmärgiga (politseiametnike, kohtunike ja avaliku halduse valdkonna spetsialiseeritud töötajate osas) seoses mainitud võimeid täiendavad tulemuslikumad vahendustegevuse suunised ja -võimed, et pakkuda vahenduseks piisavaid ressursse õigeaegselt ja koordineeritult;
66. märgib murelikult, et mõnes liikmesriigis on ÜJKP missioonides osalevate tsiviiltöötajate kindlaksmääramine, koordineerimine ja lähetamine ikka veel raskendatud erinevate riiklike tavade ja kriteeriumide kasutamise pärast; nõuab liikmesriikidelt suuremat omavahelist koordineerimist ning asjaomaste parimate tavade kindlaks määramist;
67. peab sellega seoses kahetsusväärseks, et kõrge esindaja/ komisjoni asepresident ja liikmesriigid ei ole pööranud tähelepanu parlamendi varasematele resolutsioonidele, milles nõuti piisavat ja pädevat tsiviilpersonalit ja märkimisväärseid võimeid; tuletab sellega seoses meelde nõukogu 21. märtsi 2011. aasta järeldusi ÜJKP tsiviilvõimete kohta ning on seisukohal, et need on igati asjakohased, nimelt selleks, et:
 - tõmmata ligi piisaval arvul kvalifitseeritud ja väljaõppega inimesi;
 - töötada välja asjakohased vahendid selleks, et soodustada missioonide käivitamist,

eelkõige Goalkeeperi lõplik versioon; paindlikumad ettevalmistavad meetmed; paremad mehhanismid tsiviilmissioonide seadmestamiseks (sealhulgas alalise ladustamislahenduse rakendamine);

- jätkuvalt rakendada tsiviilmissioone ettevalmistavaid meetmeid vastavalt Euroopa Liidu lepingu asjakohastele sätetele;
- tugevdada mõju hindamist ja saadud kogemuste rakendamist;
- tugevdada partnerlust kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;

Sõjalised töötajad ja võimed

68. märgib, et Euroopa seisab praegu silmitsi märkimisväärsete finantspiirangutega ning et ELi liikmesriigid on samaaegselt euroala tabanud kriisiga seotud või mitte seotud rahalistel, eelarvest tulenevatel ja poliitilistel põhjustel etapis, kus nad vähendavad või hoiavad oma kaitsekulutuste eelarvet samal tasemel; toonitab selliste meetmete võimalikku negatiivset mõju nende sõjalistele võimetele ning seega ELi suutlikkusele võtta tulemuslikult üle kohustused rahuvalve, konfliktiennetuse ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamise valdkonnas;
69. võtab teadmiseks Aasia ja eelkõige Hiina üha suuremad sõjalised ja relvadega seotud võimed; nõuab selle piirkonnaga ulatuslikku dialoogi, milles rõhutatakse julgeoleku ja kaitse küsimusi;
70. rõhutab eelkõige, et välisoperatsioonide mitmekordistumine viimastel aastatel, olgu siis Iraagis, Afganistanis, Aafrikas, sealhulgas Liibüas, on olnud ja on veel praegugi nendes operatsioonides osalenud või veel osalevate riikide jaoks oluline rahaline koormus; märgib, et need kulud mõjutavad otseselt seadmestiku enneaegset kulumist ja kulutamist, aga ka riikide tahet võtta ÜJKP operatsioonides kohustusi, mille puhul on nende eelarve ja võimed piiratud;
71. rõhutab, et Euroopa kaitsekulutuste eelarved kõikide liikmesriikide peale kokku kannatavad absoluutväärtuselt võrdlust peamiste esilekerkivate võimete kulutustega ning seega on probleem mitte niivõrd eelarves kui pigem poliitiline, alates Euroopa tööstusliku ja tehnoloogilise baasi määratlemisest kuni teatavate operatiivsuutlikkuse võimete ühiskasutusele; juhib tähelepanu asjaolule, et kogu ELi hõlmavad konsortsiumid, ühisalgatused ja ettepanekud Euroopa ettevõtete ühinemiseks võiksid aidata kaasa Euroopa kaitsetööstuse arengule;
72. märgib, et Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi algatatud ja Ameerika Ühendriikide toetatud ning NATO poolt üle võetud sõjaline aktsioon Liibüas tõi välja mõne Euroopa riigi võime asuda väga intensiivsetesse konfliktidesse, aga ka nende raskused viia selliseid aktsioone läbi pika kestusega, kuna puuduvad nimelt põhilised võimed, nagu kütuse tankimine lennu ajal, teabe kogumine või täppisjuhitavad mürsud;
73. tuletab meelde oma 14. detsembri 2011. aasta resolutsiooni finantskriisi mõju kohta ELi liikmesriikide kaitsektorile ja rõhutab, et tema soovitusel on asjakohased liikmesriikide sõjaliste võimete väljaarendamiseks jagamise ja ühiskasutuse vaimus;

74. tunneb heameelt selliste kahepoolsete kokkulepete üle nagu Prantsuse-Briti sõjalise koostöö leping ja kutsub teisi liikmesriike üles kaaluma samasuguste kahepoolsete või mitmepoolsete sõjalise koostöö ja integratsiooni lepingute sõlmimist, sest see on oluline kokkuhoiuvahend, mis võimaldab vältida topelttööd ning oleks aluseks ÜJKP väljatöötamisele ja edasisele ELi julgeolekualasele integratsioonile;
75. väljendab heameelt Euroopa Liidu algatuse „pooling and sharing” esimeste edasiminekuete üle ja avaldab austust Euroopa Kaitseagentuuri tehtud tööle, mis võimaldas kindlaks määrata 11 prioriteetset tegutsemisvaldkonda; rõhutab eelkõige neljas valdkonnas tehtud edusamme: tankimine lennu ajal, mereseire, arstiabi ja väljaõpe; kutsub siiski üles andma sellele algatusele strateegilise raamistiku;
76. peab siiski kahetsusväärseks, et seni ei ole ühiskasutuse ja jagamise algatuse abil kõrvaldatud ühtegi 2010. aasta peaeesmärkide all nimetatud puudust; täheldab liikmesriikide soovimatust võtta enda kanda juhtroll mõnes 300st ühiskasutusprojektist, mida Euroopa Liidu sõjaline staap pakkus välja 2011. aasta aprillis;
77. kutsub liikmesriike enne järgmisel aastal toimuvat Euroopa Ülemkogu julgeolekuteemalist kohtumist üles hindama Euroopa Liidus olemasolevat suutlikkust ja muutma kõnealuse algatuse jätkusuutlikuks, et oleks võimalik alustada Euroopa kaitse planeerimist;
78. väljendab heameelt Euroopa Kaitseagentuuri ettepaneku üle töötada välja vabatahtlik ühiskasutuse ja jagamise toimimisjuhend, et lihtsustada liikmesriikide vahelist koostööd sõjaliste ressursside hankimisel, kasutamisel ja ühisel juhtimisel;
79. toetab eelkõige õhus tankimise projekti, millel on ka ostuaspekt; väljendab sellega seoses siiski pettumust selle projekti eeldatavate tagasihoidlike tulemuste üle, kuna piirduakse olemasolevate võimete säilitamisega ega looda uusi; nõuab tungivalt, et liikmesriigid hoiaksid selle algatuse Euroopa iseloomu, ning usub, et ostuaspekti sobib juhtima kõige paremini Relvastuskoostöö Organisatsioon;
80. väljendab heameelt 27. juulil 2012 Euroopa Kaitseagentuuri ja Relvastuskoostöö Organisatsiooni vahel sõlmitud kokkuleppe üle, mis võimaldab institutsionaliseerida nende kahe agentuuri vahelised suhted, teha terviklikumat koostööd sõjaliste võimete arendamise programmide alal ja vahetada salastatud teavet;
81. tuletab meelde, et sõda Liibüas tõi esile ka mehitamata luurelennukite puudumise Euroopa relvajõududes, ja märgib, et Euroopas on praegu käimas kaks konkureerivat MALE-tüüpi (Moyenne Altitude Longue Endurance – pikaajalise vastupidavusega keskmise kõrgusega) mehitamata luurelennukite projekti; märgib samuti Prantsuse–Briti koostööd mehitamata lahingulennukite alal, mis ainult võidaks sellest, kui see ei oleks välistav ja oleks avatud teistele Euroopa partneritele;
82. on seisukohal, et Euroopa õhutranspordilaevastiku (EATC) asutamine on konkreetne ja õnnestunud näide algatusest „pooling and sharing”, ning rõhutab, et laevastiku A400M loomine selles struktuuris tugevdaks märkimisväärselt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide projektsioonivõimeid; ergutab kõiki osalevaid riike andma kõiki kättesaadavaid transpordivahendeid EATC kasutusse; ergutab mitteosalevaid ELi

liikmesriike EATCs osalema;

83. kutsub komisjoni, nõukogu, liikmesriike ja Euroopa Kaitseagentuuri üles arutama innovaatiliste lahenduste väljatöötamist Euroopa Liidu projektsioonivõimete suurendamiseks, eelkõige kahes perspektiivis: avaliku ja erasektori partnerlus lennutranspordi valdkonnas, mis on üles ehitatud väikese A400M laevastiku ümber, võimaldaks saata nii humanitaarabi loodusõnnetuste korral kui ka tehnikat ja töötajaid ÜJKP raames teostatavate missioonide ja operatsioonide ajal;
84. nõuab, et Euroopa võimete tugevdamine väljenduks ka Euroopa tööstusliku ja tehnoloogilise kaitsebaasi tugevdamises; tuletab sellega seoses meelde Euroopa eelistamise tähtsust ja Buy European Act'i asjakohasust;
85. märgib, et Euroopa Liidus ja liikmesriikides valitsev finants- ja eelarvekriis viib välja oskusteadmiste kadumiseni, kui Euroopas ei käivitata ühtegi suuremat kahe- või mitmepoolset programmi, ja kriisi tagajärjel võib kaduda ka väga spetsialiseerunud tööstusstruktuur; rõhutab, et majandus- ja finantskriisist on mõjutatud ka kaitsetööstuses tegutsevad keskmise suurusega Euroopa ettevõtted, kes aitavad mitmes liikmesriigis majandust edendada ja töökohti luua;
86. tunneb heameelt komisjoni ettepaneku Horisont 2020 üle, milles käsitletakse ÜJKP missioonide jaoks vajalike tsiviil- ja sõjaliste teadusuuringute ja hangete edaspidist rahastamist ELi eelarvest; märgib murelikult, et teadusuuringutele ja tehnoloogiale eraldatakse vähem rahalisi vahendeid, mis kahjustab pikas perspektiivis eurooplaste võimet säilitada usaldusväärset kaitsevõimet, mis sõltub relvade ja sõjaliste kaupade laiaast valikust; uletab liikmesriikidele meelde nende kohustust suurendada kaitsealastele teadusuuringutele ja kaitsetehnoloogiale eraldatavaid vahendeid vähemalt 2%ni kaitse-eelarvest ning tuletab meelde, et investeringud kaitsealastesse teadusuuringutesse ja kaitsetehnoloogiasse on andnud muljetavaldavaid tulemusi ka tsiviilotstarbeliste rakenduste seisukohalt;
87. tunneb heameelt äsjaste küberkaitse alaste algatuste ja projektide üle; ergutab liikmesriike tegema veelgi tihedamat koostööd Euroopa Kaitseagentuuriga oma küberkaitsevõime arendamisel, pidades eelkõige silmas usalduse suurendamist ja ühiskasutust; tunneb heameelt selle üle, et küberkaitse kuulub Euroopa Kaitseagentuuris kaitsealaste teadusuuringute ja kaitsetehnoloogia valdkonna prioriteetide hulka;
88. väljendab heameelt jõupingutuste üle, mida Euroopa Kaitseagentuur on teinud selleks, et säilitada Euroopa tööstuslikku ja tehnoloogilist kaitsebaasi, ning Barnier'/Tajani algatuse üle luua Euroopa Komisjonis rakkerühm ülesandega säilitada ja arendada seda strateegilist vahendit, mille funktsioon on tagada Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide kaitsealane sõltumatus; palub komisjoni, et ta hoiaks parlamenti kursis rakkerühmas käimasoleva tööga ning palub komisjonil edasidi sellesse ka parlamenti kaasata;
89. palub liikmesriikidel rakendada täielikult kaitsealaste riigihangete direktiivi (2009/81/EC¹), et saavutada suurem varustuse koostoimimisvõime ja võidelda turu killustumise vastu, mis tuleb sageli kasuks kolmandatele riikidele;

¹ EÜT L 216, 20.8.2009, lk 76.

90. väljendab heameelt komisjoni 10. oktoobri 2010. aasta tööstuspoliitikat käsitleva teatise „Tugevam Euroopa tööstus majanduse kasvuks ja taastumiseks” üle, milles tunnistatakse, et kaitsektoris on tugev rahvuslik mõõde, ning teavitatakse igakülse lähenemisviisi väljatöötamisest, et toetada kaitsetööstuse konkurentsivõimet;
91. tuletab meelde Euroopa Kaitseagentuuri väljaarendatud suutlikkuse arendamise kava asjakohasust; kutsub liikmesriike üles seda kava paremini integreerima oma riiklikusse planeerimisse ja osalema aktiivsemalt Euroopa Kaitseagentuuri projektide rahastamises;
92. usub, et nõukogu ja liikmesriigid peavad rohkem toetama liidu võimeid, mis võimaldavad ühiskasutuse kaudu vahendeid kokku hoida, eelkõige Euroopa Kaitseagentuuri, Euroopa Liidu Satelliidikeskust ja Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledži;
93. nõuab, et nõukogu ja liikmesriigid eraldaksid Euroopa Kaitseagentuurile piisavalt eelarvevahendeid ja töötajaid, et agentuur oleks suuteline täitma kõiki talle Lissaboni lepinguga määratud ülesandeid; rõhutab, et seda tuleb järgmises mitmeaastases finantsraamistikus arvesse võtta;

Kosmosepoliitika ÜJKP toetuseks

94. rõhutab, et Euroopa Liidu sõltumatuse jaoks otsuste tegemisel ja tegutsemisel on vaja piisavaid satelliitvahendeid satelliitkujutise tehnika, andmete kogumise, sidepidamise ja kosmoseseire valdkondades; usub, et nendes valdkondades võiks toimuda vahendite jagamine ja ühiskasutus suuremal määral kui olemasolevate kahepoolsete või Euroopa Liidu Satelliidikeskusega sõlmitud lepingute alusel programmide Helios, Cosmo-Skymed ja SAR-Lupe puhul; soovib, et programm MUSIS, mis asendab vaatlussatelliitide praeguse põlvkonna, oleks Euroopa riikide, aga ka Euroopa välisestuse ja liidu poliitilis-sõjaliste organitega tehtava koostöö eeskujuks;
95. seda silmas pidades, kutsub nõukogu ja komisjoni üles uurima võimalust, et Euroopa Liit osaleb rahaliselt tulevastes satelliitkujutise tehnika programmides nii, et see võimaldaks Euroopa Liidu poliitilis-sõjalistel organitel ja Euroopa välisestusel kasutada satelliite konkreetseteks ülesanneteks ja saada oma nõudmisel ja vastavalt oma konkreetsetele vajadusele satelliitpilte kriisipiirkondadest või piirkondadest, kus ÜJKP missioonid tuleb positsioonidele paigutada;
96. tuletab meelde, et vaja on liidupoolset rahastamist üleilmsele keskkonna- ja turvaseire projektile (GMES), millest peab saama programmi GALILEO eeskujul Euroopa Liidu jaoks kriitilise tähtsusega infrastruktuur;

Kiirreageerimise tugevdamine

97. märgib, et vaatamata varasematele parlamendi resolutsioonidele, ATHENA mehhanismis tehtud täiendustele ja Euroopa Liidu lahingugruppide kasutamise korrale, nagu nõuti näiteks Weimari kirjas, ei ole ühtegi lahingugruppi seni kasutatud, kuigi need võiksid olla esimesena kohale saadetavad jõud, mille hiljem vahetavad välja pikemaajaliseks tegevuseks paremini sobivad jõud;

98. usub, et see olukord õõnestab lahingugruppide vahendi ja üldiselt ÜJKP usaldusväarsust, sest neid oleks võinud juba kasutada; julgustab liikmesriike jääma mobiliseerituks ja täitma oma kohustusi selle vahendi heaks, sest arvestades lahingugruppide jaoks tehtud rahalisi ja inimressursi investeringuid, on nende kasutamata jätmine põhjendamatu, eriti kui selleks on olnud mitmeid võimalusi;
99. kordab, et ATHENA mehhanismi tuleks veelgi kohandada, et suurendada ühiste kulude osakaalu ning seega tagada sõjaliste operatsioonidega seotud kohustuste õiglasem jagunemine ja ületada liikmesriikide soovimatus võtta enda kanda juhtroll ÜJKP missioonides;
100. toetab kriisijuhtimismenetluste läbivaatamise protsessi, mis peaks lõpule jõudma enne aasta lõppu ja hõlbustama ÜJKP tsiviil- ja sõjaliste operatsioonide kiiremini positsioonidele paigutamist; usub, et kriisijuhtimismenetlused peavad jääma spetsiaalselt ÜJKP operatsioonide jaoks ja ei peaks hõlmama muid vahendeid, mis võib menetlusi raskendada; toetab ka rahastamiskorra läbivaatamist, et muuta vahendite mobiliseerimist paindlikumaks ja kiiremaks;

Struktuurid ja planeerimine

101. usub, et operatsioonide keskusele määratud missioonide koordineerimise roll Aafrika Sarvel on esimene samm piisavate töötajate ning side- ja kontrollivahenditega varustatud Euroopa operatsioonide planeerimise ja läbiviimise võime loomise poole; peab siiski kahetsusväärseks, et keskus ei ole tsiviilmissioonide ja sõjaliste operatsioonide planeerimise alaline ega keskne punkt;
102. kordab oma üleskutset luua Euroopa välisteenistuses Euroopa Liidu operatsioonide peakorter tsiviilmissioonide ja sõjaliste operatsioonide operatiivplaneerimiseks ja läbiviimiseks, vajadusel alalise struktureeritud koostöö abil;
103. märgib nõukogu 2011. aasta detsembri järel dustes avaldatud tahet tugevdada varajase planeerimise suutlikkust; toetab selleks Euroopa Liidu sõjalisele staabile antud ülesannete laiendamist; usub, et operatsioonide keskus võiks samuti toetada Euroopa Liidu sõjalist staapi selles ülesandes;
104. märgib huviga vaatluskeskuse jagamist kaheks uueks üksuseks: vaatluskeskus (Situation Room) ja luureandmete analüüsikeskus (Intelligence Centre ehk INTCEN), ning pooldab viimase laiendamist, kui liikmesriikidel on soov arendada ÜVJP-d ja ÜJKP-d;
105. soovib luua ÜJKP jaoks kõige tähtsamates Euroopa Liidu delegatsioonides ajutised või alalised julgeoleku ekspertide ametikohad, et julgeolekuülesannetega paremini toime tulla; palub võtta arvesse ennetavat rolli, mis neil võiks olla julgeolekuküsimustes ja varajase hoiatamise süsteemides;

PARTNERLUSED

EL ja NATO

106. märgib, et Euroopa Liit ja NATO, kes on ühendatud strateegilises partnerluses, mida

kinnitati veel kord Chicago tippkohtumisel, on tegevad mitmel ühisel tegevusväljal, nagu Kosovo, Afganistan ja võitlus piraatluse vastu Adeni lahes ja India ookeanil; tuletab selles kontekstis meelde, kui tähtis on hea koostöö Euroopa Liidu ja NATO vahel;

107. on seisukohal, et ELi tsiviil- ja sõjaliste võimete suurendamisest on kasu ka NATO-l ning see aitab luua kahe organisatsiooni vahel sünergiat;

108. märgib, et Türgi ja Küprose vaidlusega seotud blokeering ei takista nendel kahel organisatsioonil pidada asjakohasel viisil poliitilist dialoogi, töötada koos tänu töötajate vahelistele kontaktidele ja oma tegevust kooskõlastada; kutsub siiski üles lahendama selle vaidluse, et parandada koostööd kahe organisatsiooni vahel;

109. väljendab heameelt Euroopa Liidu ja NATO koostöö üle sõjaliste võimete valdkonnas, eelkõige selleks, et vältida topelttööd ELi võimete ühiskasutuse ja jagamise algatuse ning NATO algatuse Smart Defense vahel;

110. toonitab, et on oluline edendada küberjulgeoleku ja küberkaitse alast praktilist koostööd, mis põhineb kaitsevõime arendamise täiendavusel, ning rõhutab vajadust tihedama koostöö järele kõnealuses valdkonnas, eelkõige planeerimise, tehnoloogia, väljaõppe ja varustuse alal;

111. väljendab pettumust tsiviilalaste kriisijuhtimisstruktuuride väljatöötamise üle NATOs, täheldades, et see on Euroopa Liidus juba olemasolevate ja hästi välja arendatud võimete asjatu dubleerimine;

EL ja Aafrika Liit

112. väljendab heameelt Euroopa Liidu ja Aafrika Liidu koostöö üle rahu ja stabiilsuse hoidmisel Aafrika mandril; märgib, et Euroopa Liit aitab kaasa Aafrika rahu- ja julgeolekustruktuuri rajamisele ning toetab selleks Aafrika Liidu ja Aafrika piirkondlike organisatsioonide, nagu ECOWAS, rahualaseid jõupingutusi ebastabiilsuse, turvalisuse puudumise ja terrorismiähvarduste vastu võitlemiseks Aafrika Sarvest Sahelini;

113. tuletab meelde, et EL on endiselt suurim panustaja AMISOMi eelarvesse, ja rõhutab, et vaja on strateegilist visiooni selle operatsiooni tulevikust;

EL ja ÜRO

114. väljendab heameelt hea koostöö üle Euroopa välisteenistuse ja ÜRO rahuvalveoperatsioonide osakonna vahel; märgib, et Euroopa Liit võiks oma lahingugruppidega anda esmase sisenemise jõud kiireloomuliste rahuvalveoperatsioonide jaoks, kuni vahetus võtavad üle ÜRO jõud;

Euroopa Liit ja OSCE

115. rõhutab ELi ja OSCE koostöö olulisust ühise huvi piirkondades ja sellistes valdkondades nagu konfliktienetus, kriisiohje, konfliktijärgne rehabilitatsioon ning õigusriigi põhimõtete edendamine ja tugevdamine; on rahul selle koostöö laienemise ja süvenemisega viimastel aastatel, kuid nõuab paremat koordineerimist ja sünergiat kriiside

ja konfliktide lahendamisel, topelttöö vältimist ja kulutõhusate lahenduste leidmist;

Euroopa Liit ja kolmandad riigid

116. rõhutab tugevate Atlandi-üleste suhete jätkuvat olulisust ning väljendab heameelt Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide koostöö üle kriisijuhtimisoperatsioonides, nende hulgas operatsioonides EUTM Somalia, EUNAVFOR Atalanta, EULEX Kosovo ja EUPOL Afghanistan;

117. väljendab heameelt raamlepingute üle, mille Euroopa Liit on seni sõlminud tosina kolmanda riigiga, võimaldamaks nende osalemist tsiviil- ja sõjalistes operatsioonides ÜJKP raames;

118. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, NATO peasekretärile, NATO parlamentaarse assamblee presidendile, ÜRO peasekretärile, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) eesistujale ning OSCE Parlamentaarset Assamblee presidendile.

VÄHEMUSE ARVAMUS

ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamise kohta (vastavalt Euroopa Parlamendile esitatud nõukogu aastaaruandele ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kohta)
(12562/2011 – C7-0000/2012 – 2012/2138(INI))

Väliskomisjon, raportöör: Arnaud Danjean

Vähemuse arvamuse esitasid fraktsiooni GUE/NGL liikmed Sabine Lösing ja Willy Meyer.

Käesolevas raportis toetatakse ELi edasist militariseerimist, nõutakse sõjalist autonoomsust, tehes suuremaid investeeringuid finants- ja majanduskriisist hoolimata relvastusse, kaitse- ja sõjaväesektorisse ning sõjalistesse (väljaõppe)operatsioonidesse, kujutatakse ELi sõjalise liiduna ning pooldatakse ELi ja NATO koostööd.

Väljendame oma vastuseisu käesolevale raportile, sest selles:

- puuduvad konfliktide mittesõjaväelised, rahumeelsed lahendused, vaid keskendutakse hoopis ELi kaitsele, sekkumisele ja militariseerimisele, rõhutakse sellega seoses siduvale alalisele struktuurilisele koostööle ning nõutakse sekkumist;
- peetakse sõjalisi sekkumisi paremaks lahenduseks, nõutakse täiendavate sõjaliste meetmete üha sagedasemat võtmist ja ÜJKP jõulisi missioone ning toetatakse ELi sõjalise staabi tähtsust;
- ergutatakse arenguabi (Euroopa Arengufond) kasutamist, et rahastada julgeolekuoperatsioone;
- toetatakse ja edendatakse edasist tsiviil-sõjalist koostööd ning soovitakse muude poliitikavaldkondade viimist ÜJKP alla;
- ähvardatakse, et kaitsekulude kärpimisega võib kahjustada usaldusväarsust;
- toetatakse sõjalis-tööstuslikku kompleksi;
- toetatakse ja nõutakse mehhanismi ATHENA ja lahingugruppide kasutamist.

Me nõuame:

- radikaalset tuumadesarmeerimist nii ELi kui ka ülemaailmsel tasandil;
- seda, et arenguabi ei kasutataks sõjalistel eesmärkidel;
- tegutsemist ranges vastavuses ÜRO põhikirja ja rahvusvahelise õigusega;
- mittesõjalist ELi; konfliktide lahendamist/käsitlemist rangelt mittesõjaliselt ja rahumeelselt; tsiviil- ja sõjaliste operatsioonide lahushoidmist;

ELi ja NATO selget eraldamist.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	25.10.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 48 -: 7 0: 8
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Elmar Brok, Jerzy Buzek, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Alexander Mirsky, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Justas Vincas Paleckis, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Libor Rouček, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Werner Schulz, Laurence J.A.J. Stassen, Charles Tannock, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Kristian Vigenin, Sir Graham Watson, Boris Zala, Karim Zérubi
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Laima Liucija Andrikiene, Charalampos Angourakis, Jean-Jacob Bicep, Véronique De Keyser, Andrew Duff, Diogo Feio, Hélène Flautre, Antonio López-Istúriz White, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Luis Yáñez-Barnuevo García